

Sygn. akt I Ca 488/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Elżbieta Zalewska – Statuch

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2022 roku w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. R.

przeciwko (...) SA z siedzibą w S.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 29 lipca 2022 roku, sygn. akt I C 59/20 upr

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 3 w ten sposób, że oddala powództwo w części dotyczącej żądania zasądzenia renty w wysokości 100 (sto) złotych miesięcznie wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od poznanego (...) SA z siedzibą w S. na rzecz powoda D. R. 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi po upływie 7 dni od daty doręczenia pozwanemu odpisu wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I Ca 488/22

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Łasku w sprawie z powództwa D. R. przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S. o zadośćuczynienie, odszkodowanie i rentę, zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem zadośćuczynienia kwotę 43500 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13 lipca 2019 roku do dnia zapłaty (pkt 1), zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem odszkodowania kwotę 5842,35 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13 lipca 2019 roku do dnia zapłaty (pkt 2), zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem renty kwotę 100 zł miesięcznie płatną z góry do dziesiątego dnia każdego miesiąca, począwszy od dnia 1 października 2021 roku wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie

w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat (pkt 3), zasądził od pozwanego

na rzecz powoda kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty (pkt 4)

oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Łasku kwotę 2629,50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania związanych z wynagrodzeniem biegłych wydatkowanych tymczasowo z funduszu Skarbu Państwa (pkt 5).

Powyższe orzeczenie, w zaskarżonym zakresie, zapadło w oparciu o następujące ustalenia i wnioski, których istotne elementy przedstawiają się następująco:

W dniu 16 lutego 2019 roku w miejscowości S., gmina P. doszło do wypadku komunikacyjnego. Kierująca samochodem osobowym marki C. uderzyła w tył poruszającego się przed nią samochodu osobowego marki O., w wyniku czego obrażeń doznał kierujący pojazdem powód D. R..

Na miejsce zdarzenia został wezwany patrol policji. Funkcjonariusze policji stwierdzili winę kierującej pojazdem marki C., która doprowadziła do zderzenia na skutek niezachowania bezpiecznej odległości między pojazdami. Pojazd sprawcy wypadku posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A. z siedzibą w S. potwierdzone polisą nr (...).

W dniu 16 lutego 2019 r. w Poradni Ambulatoryjnej (...) Centrum Medycznego w związku z przebyłym wypadkiem komunikacyjnym u powoda rozpoznano „inne i nieokreślone urazy głowy”, a w wywiadzie „wyprostny uraz szyi, wymioty, bóle głowy, żona pozwanego uzupełniła wywiad o zaburzenia orientacji. Badanie wykazało „stan ogólny dość dobry, bolesne ograniczenie ruchów zgięciowych szyi”.

W dniach 16 lutego 2019 r. do 18 lutego 2019 r. pozwany przebywał na Oddziale (...) Centrum Medycznego, gdzie został przyjęty w trybie pilnym z powodu urazu głowy i szyi z utratą przytomności, którego doznał wskutek wypadku komunikacyjnego. U pozwanego rozpoznano „uraz śródczaszkowy - wstrząśnienie mózgu, uraz głowy z utratą świadomości, uraz szyi-naciągnięcie mięśni szyi i karku. Powodowi wykonano TK głowy i kręgosłupa szyjnego bez kontrastu. W trakcie konsultacja neurologicznej w dniu 16 lutego 2019 r. stwierdzono ograniczenie ruchomości kręgosłupa szyjnego ze wzmożonym napięciem mięśni przykręgosłupowych, bez objawów uszkodzenia ośrodkowego ani obwodowego układu nerwowego. Zalecono ponowną konsultację neurologiczną. Konsultacja ortopedyczna przeprowadzona w dniu 16 lutego 2019 r. wykazała, że powoda wystąpił mechanizm urazu szyi typu „whiplash”. Podczas badania odczuwał bóle głowy w okolicy potylicy, mięśni karku i kręgosłupa szyjnego po stronie prawej z wyczuwalnym wzmożonym napięciem. Ruchy kręgosłupa szyjnego zachowane, bolesne. Rozpoznano: naciągnięcie mięśni karku i kręgosłupa szyjnego. Słuczenie głowy Zalecono kołnierz S. na okres 2 tygodni oraz dalsze leczenie w poradni ortopedycznej, (...) niezdolność do pracy od dnia 16 lutego 2019 r. do dnia 3 marca 2019 r.

W zaświadczeniu lekarskim (...) z dnia 4 marca 2019 r. i 1 kwietnia 2019 r. lekarz J. F. stwierdził niezdolność do pracy powoda łącznie od dnia 4 marca 2019 r. do dnia 10 kwietnia 2019 r.

W historii choroby Poradni Neurologicznej w Ł. wskazano, że pierwsza porada powoda miała miejsce w dniu 27 lutego 2019 r. W jej trakcie pozwany zgłaszał, że odczuwa silne bóle karku po stronie prawej. W badaniu: drętwienie kończyny górnej prawej

aż do palców dłoni prawej. Rozpoznano stan po wstrząśnieniu mózgu, Uraz głowy i kręgosłupa szyjnego. Wymaga rehabilitacji zastosowano leczenie: R. 5 mg, S. 4 mg, Vit.B complex, P., F., P. combo. W czasie wizyty w dniu

3 kwietnia 2019 r nadal drętwienie palców III i IV dłoni prawej, bóle karku i kręgosłupa szyjnego. Powodowi wydano zaświadczenie o zdolności do pracy. Wymaga dalszej rehabilitacji. Podczas wizyty w dniu 16 maja 2019 r. w związku z drętwieniem palców

III i IV dłoni prawej oraz bólem kręgosłupa szyjnego powodowi zalecono konsultację neurochirurgiczną i ponowną serię masaży. W czasie porady w dniu 10 września 2019 r. powód nadal odczuwał drętwienie III i IV palca ręki prawej, bóle głowy i kręgosłupa szyjnego. Stwierdzono przykurcz mięśni karku po stronie prawej. Jest po serii masaży

i ćwiczeń izometrycznych. W trakcie porady w dniu 23 grudnia 2019 r. u powoda utrzymywało się drętwienie palca III- IV dłoni prawej oraz wzmożone napięcie mięśni karku. Powód nadal wymagał leczenia rehabilitacyjnego. Pobiera prądy interferencyjne, laseroterapia, pole magnetyczne, ultradźwięki. Podczas porady w dniu 4 lutego 2020 r. stwierdzono drętwienie palców ręki prawej z osłabieniem siły mięśniowej oraz bóle karku. Zalecono: M. Forte, U., zakaz pracy fizycznej. P. w dniu 4 września

2020 r. wykazała przymusowe ustawienie głowy i kręgosłupa szyjnego w stronę prawą, przykurcz mięśni kręgosłupa szyjnego, nadal drętwienie III i IV palca ręki prawej z osłabieniem siły mięśniowej ręki prawej. W rozpoznaniu uszkodzenie korzeni nerwowych C5 i C6 po stronie prawej oraz niestabilność kręgosłupa szyjnego. Zalecono kontynuowanie rehabilitacji.

W dniu 4 marca 2019 r. powód rozpoczął konsultacje ortopedyczne w szpitalu im. K. w Ł.. W trakcie wizyty powód zgłaszał mrowienie do prawej kończyny górnej. Rozpoznano objaw szczytowy dodatni, kręgosłup szyjny niebolesny

zalecono utrzymanie kołnierza. W czasie wizyty 1 kwietnia 2019 r. opisano mrowienie do prawej kończyny górnej jako mniejsze, bez dolegliwości bólowych grzbietu w badaniu kręgosłup niebolesny, ruchomość zachowana, objaw szczytowy ujemny, czucie na obwodzie kończyn zachowane. W trakcie konsultacji w dniu 15 lipca 2019 r. po rehabilitacji u powoda stwierdzono zmniejszenie się dolegliwości bólowych, kręgosłup niebolesny, ruchomość nieznacznie zmniejszona w odcinku szyjnym wskazano iż dalsza rehabilitacja nie wymaga leczenia ortopedycznego.

W dniu 6 maja 2019 roku powód wykonał w Szpitalu im. (...) w Ł. badanie MR kręgosłupa szyjnego. W opisie stwierdzono zniesienie fizjologicznej lordozy szyjnej. Kanał kręgowy prawidłowej szerokości bez zwężeń. Wysokość trzonów kręgów

i przestrzeni międzykręgowych prawidłowa. Widoczny rdzeń kręgowy bez zmian ogniskowych.

W czasie leczenia w poradni neurologicznej i ortopedycznej powód w okresie od 17 czerwca 2019 r. do 14 sierpnia 2020 r. uczęszczał na zabiegi rehabilitacyjne w postaci terapii laserem, masaży ręcznych, ćwiczeń indywidualnych oraz terapii prądami interferencyjnymi.

W dniu 28 kwietnia 2020 r. w Centrum Dializa powód miał wykonane RTG czynnościowe kręgosłupa szyjnego. W opisie wykazano nieznaczną niestabilność kręgosłupa szyjnego na poziomie C5/C6 na zdjęciach czynnościowych kręgosłupa szyjnego.

Powód kontynuował leczenie w Poradni Neurologicznej w Ł., gdzie odbył serię wizyt w terminach od 18 października 2020 r. do dnia 22 września 2021 r. W trakcie wizyty w dniu 23 sierpnia 2021 r. stwierdzono u powoda ból z drętwieniem kończyny górnej prawej od barku do łokcia i palców IV i III dłoni prawej. Niestabilność kręgu szyjnego C5-C6 określono jako bez poprawy po zabiegach fizjoterapeutycznych. W trakcie wizyty w dniu

22 września 2021 r. stan powoda określono jako bez poprawy. Powód skarżył się na bóle przeszywające w okolicach karku nasilające się po południu i po przemęczeniu. W czasie kontynuacji leczenia w poradni neurologicznej powód w okresie od 7 grudnia 2020 r.

do 18 czerwca 2021 r. uczęszczał w dalszym ciągu na zabiegi rehabilitacyjne terapii laserem, masaży ręcznych, ćwiczeń indywidualnych oraz terapii prądami interferencyjnymi.

W swojej opinii z dnia 26 listopada 2020 r. biegły sądowy z zakresu neurologii dr n med. J. M. stwierdził, że jak wynika z badań przedmiotowych lekarzy oraz z badań TK i MR powód nie doznał organicznego uszkodzenia układu nerwowego. Wstrząśnienie mózgu, które przebył powód ustępuje w okresie kilku dni i nie pozostawia śladu organicznego w mózgu. Bóle głowy u powoda są związane ze zmianami pourazowymi kręgosłupa szyjnego (zmiany w aparacie więzadłowym kręgosłupa) w wyniku urazu pośredniego kręgosłupa szyjnego. Powyższe nie kwalifikuje do uznania uszczerbku

na zdrowiu z przyczyn neurologicznych. Występujące nadal zaburzenia czuciowe w zakresie ręki prawej należą do najłżejszych dolegliwości spowodowanych częściowym uszkodzeniem korzonków nerwowych szyjnych po stronie prawej, co kwalifikuje do uznania trwałego uszczerbku na zdrowiu w wymiarze 5%.

W opinii z dnia 10 kwietnia 2021 r. biegły sądowy z zakresu ortopedii, i medycyny sportowej dr n. med. Z. P. wskazał, że w wyniku wypadku z dnia 16 lutego

2019 r. powód doznał naciągnięcia (naderwania) aparatu więzadłowo-mięśniowego karku.

W trakcie badania wykonanego przez biegłego w dniu 7 kwietnia 2021 r. w jego gabinecie powód zgłaszał dolegliwości bólowe odcinka szyjnego kręgosłupa, ograniczenie jego ruchomości odcinkowej, ból prawego barku oraz ból głowy. Powód oświadczył, że przed datą przedmiotowego wypadku nie korzystał ze specjalistycznego leczenia z powodu schorzeń kręgosłupa. Przedmiotowo biegły stwierdził: fizjologiczne krzywizny kręgosłupa zachowane prawidłowo, palpacyjnie tkliwość wyrostków kolczystych kręgów szyjnych. Ograniczenie ruchów rotacyjnych głowy w stronę prawą o 35, a w stronę lewą o 25 stopni. Nieznaczne ograniczenie zginania głowy. Próba broda-mostek 2 cm. Nieznaczne ograniczenie zginania odcinka lędźwiowego kręgosłupa. Próba palce-podłoga 10cm. Objaw L. `a obustronnie ujemny. Ruchomość czynna i bierna stawów kończyn górnych i dolnych o prawidłowych zakresach. Zmniejszenie obwodu prawego przedramienia o 1 cm (powód jest praworęczny). Uwzględniając wynik przeprowadzonego badania biegły stwierdził, że wypadek skutkuje długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu powoda w wysokości 15%.

Pismem z dnia 11 czerwca 2019 r. powód zgłosił pozwanemu szkodę wraz z wnioskiem o wypłatę tytułem zadośćuczynienia kwoty 70000 zł oraz tytułem odszkodowania kwoty 20000 zł.

Dnia 19 czerwca 2019 r. w swoim piśmie pracownik pozwanego poinformował powoda o rejestracji szkody i nadaniu jej numeru (...).

Orzeczeniem z dnia 22 czerwca 2019 r. pozwany oszacował wysokość zadośćuczynienia dla powoda w związku ze szkodą nr (...) z 16 lutego 2019 r.

na kwotę 1500 zł, którą wypłacił na rzecz powoda.

Stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o załączone do akt dokumenty, opinie biegłych oraz powoda.

Sąd wskazał na przepis art. 822 k.c. i art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) i stwierdził, że w pierwszej kolejności ocenić należy zasadność

i wysokość dochodzonego przez powódkę roszczenia o zadośćuczynienie, powołując się przy tym na art. 445 § 1 k.c. i zauważając, że przyznanie zadośćuczynienia jest zależne od uznania sądu, a wysokość winna uwzględniać wszelkie okoliczności wpływające na rozmiar krzywdy.

Jak wynika z poczynionych przez sąd ustaleń na skutek wypadku powód doznał uszkodzenia ciała, polegającego na wstrząśnięciu mózgu oraz naciągnięciu (naderwaniu) aparatu więzadłowo-mięśniowego karku. Powód zmuszony był podjąć długotrwałe leczenie w poradni ortopedycznej i neurologicznej. Wykonał wiele badań m.in. tym radiologiczne, rezonans i tomografię komputerową. Pobierał i pobiera nadal leki w szczególności przeciwbólowe i obniżające napięcie mięśni szkieletowych. Powód odczuwa dolegliwości bólowe odcinka szyjnego kręgosłupa, prawego barku, głowy. Nadal uczęszcza do lekarzy specjalistów i korzysta z zabiegów rehabilitacyjnych.

Z uwagi na to, iż pozwany w wyniku prowadzonego postępowania likwidacyjnego w sprawie wypłaciła powodowi kwotę 1500 zł tytułem zadośćuczynienia, sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 43500 zł, uznając iż łączna kwota zadośćuczynienia /45000 zł/ jest adekwatna i kompensująca powodowi rozmiar doznanych przez niego krzywd. Pomocniczo oparto się na ustalonym uszczerbku na zdrowiu w łącznym wymiarze 20 %.

Odsetki za opóźnienie zasądzono od dnia 13 lipca 2019 roku /30 dni od daty zgłoszenia szkody/.

Sąd podniósł, że powód wniósł również o zasądzenie renty, wskazując na art. 444 § 2 k.c. i stwierdził, że biorąc pod uwagę ustalenia poczynione w sprawie w zakresie kosztów zakupu leków, kosztów wizyt lekarskich i zabiegów rehabilitacyjnych uznając, iż zasadnym jest zasądzenie renty w kwocie 100 zł miesięcznie (zakup leków – 32,85 zł na miesiąc, koszt wizyty lekarskiej 70 zł) od dnia 1 października 2021 roku z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rat.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i dlatego zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Od pozwanego nakazano pobranie na rzecz Skarbu Państwa kwoty 2629,50 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych związanych z opiniami biegłych wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wniósł pozwany ubezpieczyciel, który zaskarżył opisany wyżej wyrok w części tj. w zakresie punktu 1 wyroku - w części zasądzonej na rzecz powoda zadośćuczynienie ponad kwotę 35 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od dnia 13 lipca 2019 r. do dnia zapłaty oraz w zakresie punktu 3, 4 i 5 wyroku w całości, zarzucając:

1/ naruszenie przepisów prawa procesowego:

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. przez dokonanie oceny dowodów w sposób dowolny i wewnętrznie sprzeczny polegający na tym, że pomimo częściowo prawidłowych ustaleń w zakresie skutków w stanie zdrowia powoda sąd przyjmuje, że powodowi przysługuje kwota z tytułu zadośćuczynienia w rażąco wygórowanej wysokości nie odpowiadającej kryteriom jej określenia wynikającym ze zgromadzonego materiału dowodowego sprawy i w sytuacji gdy dowody zgromadzone w toku postępowania nie dają podstaw do takiego uznania; pominięcie przy dokonywaniu oceny zgromadzonego materiału dowodowego,

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie wniosków zawartych w opinii biegłego ortopedy dr n. med. Z. P., a to przede wszystkim, iż orzeczony przez biegłego ortopeda uszczerbek w wysokości 15 % ma charakter długotrwały, a nie trwały, gdyż istnieją realne metody terapii, które mogą usunąć istniejącą patologię, skutkującą uszczerbkiem na zdrowiu powoda, iż najprawdopodobniej konsekwencje doznanego urazu nie powodują istotnych ograniczeń w jakiegokolwiek dziedzinie życia bo gdyby było inaczej to powód nie mógłby kontynuować ciężkiej pracy zawodowej i nie mógłby prowadzić pojazdów mechanicznych. A ponadto, że nasilenie dolegliwości ze strony odcinka szyjnego kręgosłupa z biegiem czasu powinno się zmniejszać, a nie nasilać, co w konsekwencji spowodowało zasądzenie na rzecz powoda zadośćuczynienia w rażąco wygórowanej wysokości;

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie wniosków zawartych w opinii biegłego neurologa dr n. med. J. M., iż „powód doznał lekkiego wstrząśnienia mózgu, drętwienia ręki mogły nieznacznie utrudniać wykonywanie czynności manualnych ręki prawej, poprzez zmniejszenie doznań czuciowych bez zaburzeń ruchu ręki, dalszych powikłań u powoda nie będzie”, co w konsekwencji spowodowało zasądzenie na rzecz powoda zadośćuczynienia w rażąco wygórowanej wysokości;

- art. 100 zd. pierwsze k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i obciążenie pozwanej kosztami procesu na rzecz powoda oraz nieuiszczonymi kosztami sądowymi w kwotach wskazanych w wyroku, w sytuacji gdy przy prawidłowym rozstrzygnięciu powód winien zostać obciążony kosztami procesu na rzecz pozwanego i nie uiszczonymi kosztami sądowymi;

2/ naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. przez błędną ich wykładnię przy dokonanych ustaleniach na podstawie zgromadzonych dowodów, skutkujące przyznaniem na rzecz powoda kwoty zadośćuczynienia rażąco wygórowanej w wysokości 43500 zł, a przez to nieodpowiedniej w stosunku do charakteru doznanej przez powoda krzywdy wynikającej z wypadku komunikacyjnego;

- art. 444 § 2 k.c. przez błędną jego wykładnię przy dokonanych ustaleniach na podstawie zgromadzonych dowodów, skutkujące przyznaniem na rzecz powoda renty z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 100 zł miesięcznie w sytuacji gdy w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności w świetle opinii biegłych renta z tytułu zwiększonych jest świadczeniem niezasadnym.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o zmianę punktu 1 zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie zasądzonych na rzecz powoda zadośćuczynienia do kwoty 8500 zł i oddalenie powództwa w pozostałym zakresie; zmianę punktu 3 wyroku poprzez oddalenie powództwa co do renty; zmianę punktu 4 i 5 wyroku poprzez rozstrzygnięcie o kosztach procesu w zakresie stosownym do dokonanej zmiany wyroku oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania przed sądem II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie jedynie w zakresie zasądzonych od pozwanego na rzecz powoda renty z tytułu zwiększonych potrzeb, natomiast w pozostałym zakresie podlega oddaleniu.

Ustalenia faktyczne odnośnie kwestii zadośćuczynienia poczynione w tej sprawie przez sąd pierwszej instancji są prawidłowe i zasługują na pełną akceptację. Sąd Odwoławczy podziela je i przyjmuje za własne, czyniąc integralną częścią swojego stanowiska i uznając za zbędne ich ponowne szczegółowe przytaczanie w tym miejscu.

Dla porządku przypomnieć jedynie trzeba, że stosownie do art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego uznania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena, dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy, jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność – odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów.

W szczególności Sąd Rejonowy nie uchybił przepisom art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c..

Wskazać bowiem trzeba, że przepis art. 227 k.p.c. wskazuje na przedmiot postępowania dowodowego przeprowadzanego przez sąd określając, jakie fakty podlegają dowodzeniu. Zarzut naruszenia tego przepisu skuteczny będzie jednak tylko wtedy, gdy zostanie wykazane, że sąd przeprowadził dowód na okoliczności nie mające istotnego znaczenia w sprawie i ta wadliwość postępowania dowodowego mogła mieć wpływ na wynik sprawy, a także gdy sąd odmówił przeprowadzenia

dowodu na fakty mające istotne znaczenie w sprawie, wadliwie oceniając, iż nie mają one takiego charakteru (por. wyrok SN z dnia

4 listopada 2008 r., II PK 47/08, Lex nr 500202, postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, Lex nr 52753, postanowienie SN z dnia 11 maja 2005 r., III CK 548/04,

Lex nr 151666). W związku z tym o naruszeniu ww. przepisu można mówić, gdy sąd oddala (bądź pomija) wnioski dowodowe zmierzające do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy (zob. wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2000 r., IV CKN 20/00, Lex nr 52437, wyrok SN z dnia

7 marca 2001 r., I PKN 299/00, OSNP 2002, nr 23, poz. 573).

Wbrew zarzutom strony apelującej, Sąd Rejonowy czyniąc swe ustalenia w oparciu

o opinię biegłych neurologa oraz ortopedy i medycyny sportowej, wziął pod uwagę okoliczności zdrowotne związane z wypadkiem i ich skutki dla powoda, w tym także fakt, zgodnie z treścią opinii biegłego ds. neurologii powód w następstwie przebytego wypadku komunikacyjnego doznał 5 % uszczerbku na zdrowiu o charakterze trwałym. Biegły z zakresu ortopedii i medycyny sportowej orzekł u powoda 15 % uszczerbku długotrwałego. Jak wynika ponadto z wydanych opinii biegłych powód skutki wypadku odczuwa do dnia dzisiejszego.

Nie można więc zarzucić sądowi I instancji, że nie nadał opiniom

biegłych odpowiedniej rangi. Należy też zaznaczyć, że skoro powód dochodził zadośćuczynienia, to opinia biegłych stanowić mogła jedynie element pomocniczy,

gdyż ocena adekwatności zadośćuczynienia jest kompetencją własną sądu orzekającego.

Wobec tego zarzuty skarżącego dotyczące naruszenia przepisów prawa procesowego mają wyłącznie charakter polemiczny, zaś ich argumentacja nie przystaje do desygnatu znaczeniowego przytoczonej normy prawnej, bowiem ocena czy ustalony stan

faktyczny powinien zostać uznany za usprawiedliwiający wysokość przyznanego powodowi zadośćuczynienia stanowi proces subsumpcji, czyli zastosowania prawa materialnego

do ustalonych w sprawie okoliczności faktycznych, nie stanowi elementu ustaleń faktycznych i związanych z tymi ustaleniami domniemań bądź oceny mocy i wiarygodności dowodów.

W związku z tym zarzut ten odnosi się i co najwyżej może być rozpatrywany

na płaszczyźnie naruszenia przepisów prawa materialnego.

Odnosząc się zatem do zarzutu naruszenia art. 445 § 1 k.c. trzeba zauważyć,

że korygowanie przez sąd odwoławczy wysokości zasądzonej kwoty zadośćuczynienia możliwe jest wówczas, gdy stwierdza się oczywiste i rażące naruszenie ogólnych kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia (por. przykładowo wyroki Sądu Najwyższego

z 5 grudnia 2006r., II PK 102/.06, z 18 listopada 2004r., I CK 219/04 z 30 października 2003r., IV CK 151/02, z 7 listopada 2003r., V CK 110/03, z 9 lipca 197- r., III PRN 39/70).

W ramach kontroli instancyjnej nie jest natomiast możliwe wkraczanie w sferę swobodnego uznania sędziowskiego. O oczywistym i rażącym naruszeniu zasad ustalenia "odpowiedniego" zadośćuczynienia mogłoby świadczyć przyznanie zadośćuczynienia wręcz symbolicznego, zamiast stanowiącego rekompensatę doznanej krzywdy, bądź też kwoty wygórowanej, prowadzącej do niestosownego wzbogacenia się tą drogą.

W ocenie Sądu Okręgowego suma zasądzonego zadośćuczynienia na rzecz powoda, na wystąpienie takiej dysproporcji, wbrew skarżącemu, nie wskazuje. Sąd Rejonowy ustalając kwotę zadośćuczynienia uwzględnił wszystkie istotne dla jej oszacowania okoliczności, opierając się w tym zakresie na materiale dowodowym, w szczególności zwracając uwagę na sakłę cierpień powoda doznanych w związku z wypadkiem oraz ich skutek na dalsze jego życie oraz funkcjonowanie.

Trzeba zauważyć, że w dacie wypadku powód miał 36 lat. Był młodą, sprawną

i aktywną osobą, która na skutek wypadku doznała istotnej zmiany w codziennym funkcjonowaniu - znacznie ograniczyła wykonywanie zwykłych czynności dnia codziennego. Powód nie mógł wykonywać czynności, które przed wypadkiem z powodzeniem wykonywał. Ponadto skutki wypadku wywarły również wpływ na możliwości pracy i rozwoju zawodowego.

Dodatkowo wypada zaznaczyć, że stwierdzone przez biegłych uszkodzenia w zdrowiu powoda są wynikiem zdarzenia – wypadku w jakim uczestniczył powód, co powoduje, że przyznane dopiero w wyniku przedmiotowego postępowania zadośćuczynienie w wysokości (...) wpasowuje się w ten schemat ekonomicznie odczuwalnej wartości i pełnienia funkcji kompensacyjnej, bowiem 1500 zł jest jego całkowitym zaprzeczeniem, a wręcz nieporozumieniem.

Tym samym nie doszło do uchybienia przez sąd pierwszej instancji art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie.

Reasumując stwierdzić trzeba, iż apelujący poza własną, odmienną oceną okoliczności uwzględnionych przez sąd przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, nie przedstawił skutecznych argumentów, które uzasadniałyby dokonanie postulowanej zmiany wyroku w kierunku przez niego oczekiwanym.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 444 § 2 k.c., należy zgodzić się ze skarżącym, że powód nie udowodnił, iż w okolicznościach sprawy zasadnym będzie przyznanie mu renty z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 100 zł miesięcznie.

Dla porządku należy przypomnieć, że zgodnie z tym ww. przepisem renta należy się poszkodowanemu m.in. z tytułu zwiększonych potrzeb, polegających na zapewnieniu opieki, pokryciu kosztów przejazdu, stałych kosztów leczenia, lepszego odżywiania itp. (patrz wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 24 maja 1996 r., III APr 7/96, OSA 1997, z. 6, poz. 18).

W judykaturze akcentuje się, że nie sama tylko utrata zdrowia, lecz rzeczywiste zwiększenie się potrzeb poszkodowanego jako następstwo wywołania uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia stanowią przesłanki zasądzenia renty po myśli art. 444 § 2 k.c., bowiem szkoda według art. 415 k.c. musi posiadać walor realny, nie zaś tylko teoretyczny (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z 7 maja 1998 r., III CKU 18/98, Prok. i Pr.-wkl. 1998, nr 11-12, s. 35 i z dnia 6 października 2000 r., II UKN 10/00, OSNP 2002, nr 9, poz. 221).

Wskazane następstwa muszą mieć charakter trwały, lecz nie muszą mieć charakteru nieodwracalnego. Każda z tych okoliczności może stanowić samodzielną podstawę zasądzenia renty, jednakże konieczną przesłanką jest powstanie szkody bądź to w postaci zwiększenia wydatków, bądź to zmniejszenia dochodów (patrz: M. N. (w:) Kodeks..., s. 426; G. B. (w:) Komentarz..., s. 418; A. C. (w:) Kodeks..., s. 792; wyrok Sądu Najwyższego z 24 września 2009 r., II PK 65/09, LEX nr 558304).

Renta należy się bez względu na to, czy rzeczywiście poszkodowany ponosi wydatki na wspomniane cele, ponieważ wystarczy ustalenie tych potrzeb jako następstwo czynu niedozwolonego. Dlatego też nie można uzależniać zasądzenia renty od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki (patrz wyrok Sądu Najwyższego z 11 marca 1976 r., IV CR 50/76, OSNCP 1977, nr 1, poz. 11).

Analizując materiał dowodowy w zakresie odnoszącym się do rozstrzygnięcia związanego z przyznaniem powodowi renty Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż powinnością strony powodowej w myśl art. 6 k.c. było wykazanie okoliczności stanowiących podstawę jej zasądzenia, czyli wykazania, że na skutek obrażeń doznanych w wyniku wypadku, za który

to pozwany ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność, jego potrzeby zwiększyły się na tyle, aby uzasadnione było przyznanie mu renty z tego tytułu i że ponoszone w tym zakresie wydatki pozostają w związku przyczynowym z aktualnym stanem zdrowia powoda. Ustalenie tych okoliczności winno nastąpić poprzez zasięgnięcie wiadomości specjalnych, a więc mieć oparcie w opiniach biegłych.

Tymczasem żądanie zasądzenia renty zostało zgłoszone w toku procesu pismem z 24 września 2021 roku po przeprowadzeniu postępowania dowodowego z udziałem biegłych z zakresu neurologii oraz ortopedii i medycyny sportowej. Żaden biegły nie potwierdził, że dolegliwości powoda wymagają korzystania co najmniej raz w miesiącu z odpłatnych wizyt u neurologa, Również, żaden biegły nie wskazał na konieczność zażywania przez powoda leków wynikających z załączonych do akt sprawy faktur, potwierdzających ich zakup w okresie od 16 marca 2021 roku do 23 września 2021 roku. Powód nie wnosił o uzupełnienie materiału dowodowego.

Powyższe okoliczności prowadzą, zdaniem sądu odwoławczego, do twierdzenia, iż w okolicznościach sprawy nie uzasadnione jest przyznanie powodowi renty z tytułu zwiększonych potrzeb opartej o art. 444 § 2 k.c.

Sąd Okręgowy nie doszukał się natomiast naruszenia w sprawie art. 100 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że w okolicznościach sprawy zasadnym będzie obciążenie pozwanego całością kosztów procesu - kosztów zastępstwa procesowego i kosztami pokrytymi tymczasowo przez Skarb Państwa.

Na rozmiar kosztów zasądzonych od pozwanego na rzecz powoda oraz pobranych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Łasku nie rzutowała również ostateczna decyzja sądu odwoławczego uchylająca rozstrzygnięcie odnośnie zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda renty, bowiem co do całości żądania poddanego pod osąd powód uległ co do nieznacznej części swego roszczenia, co uzasadniało zastosowanie w sprawie art. 100 zd. 2 k.p.c. i nałożenie na pozwanego obowiązku zwrotu wszystkich kosztów.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony w sposób opisany jak w punkcie I wyroku.

Natomiast dalej idąca apelacja, jako całkowicie bezzasadna, podlegała oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c. o czym orzeczono jak w punkcie II wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego, należnych od pozwanego na rzecz strony powodowej Sąd Okręgowy orzekł w punkcie III wyroku, na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c.

w zw. art. 98 § 1¹ k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, który pozwany przegrał w instancji odwoławczej w zasadzie w całości.

Wysokość kosztów profesjonalnego zastępstwa prawnego po stronie powodowej w wysokości 1800 zł Sąd Odwoławczy ustalił w oparciu o § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).